

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Velja za vse leto \$6.00 Za pol leta \$3.00 Za New York celo leto \$7.00 Za inozemstvo celo leto \$7.00

TELEFON: 2876 CORTLANDT Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT. NO. 94. — ŠTEV. 94. NEW YORK, SATURDAY, APRIL 22, 1922. — SOBOTA, 22. APRILA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

POLOŽAJ V PREGOVORSKI STAVKI

STAVKARJE SO PRISILILI NA DELO TER NISO SMELI ZAPUSTITI SVOJH NASELBIH. — PRODUKCIJA KOKSA JE ZMANJSANA. — DELODAJALCI ZANIKAVAJO VEST O POVIŠANJU CENE MEHKEGA PREMOMA.

Pittsburgh, Pa., 20. aprila. — Frank Feeney, organizator United Mine Workers, je objavil danes v Uniontown, da so se vložili pri delavskem departmentu pritožbo, v kateri se glasi, da se je premogarske Crucible Steel Company of America v Crucible, Greene okraj, Pa., prisililo k delu in da se jim ni dovolilo zapustiti vasi. Delavski department bo vprizoril natančno preiskavo glede tega.

Šerif Philips iz Waynesburga je odgovor na obdajalce rekel, da je bil v Crucible v teku zadnjih par dni in "da ne obstajajo špekulacije". Res je, — je rekel šerif, — da so se premogarji napili in so pretili, da bodo poglani v znak celo mesto. Bili so aretirani ter spravljani v noč. Sedaj so na prostem proti Jamščini ter čakajo na akcijo sodišča.

ZANELLA PROTI DOGOVOROM.

Reka, 20. aprila. — Prejčni predsednik proste reške države je poslal italijanskemu ministrskemu predsedniku Facti sporočilo, v katerem se glasi: — Smatram za svojo dolžnost informirati vas, da ni postavno uveljavljena vlada na Reki avtorizirala nikogar, da nastopi v imenu mesta Reke in za njo in se manj, da določa dogovore za pristanišča in železnice. Reka ne more priznati kot pravomočnih nikakih takih pogajanj ali dogovorov, brez njene postavne sovedežbe in njene sprejema.

PROTI-KRŠČANSKO GIBANJE NA KITAJSKEM.

Amoy, Kitajska, 20. aprila. — Protikrščansko gibanje, ki se je pričelo s stvorjenjem dvajsetih takih organizacij na vseučilišču v Pekingu, se naglo širi po celi Kitajski, soglasno s poročili, ki prihajajo s semkaj.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se putem naše banke izvršujejo po nižji ceni, kakorjitre in hitro.

Jugoslavija:

Razpoložljiva na račun: pošte ki izplačuje "Kr. poštini čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$ 1.30	1.000 kron	\$ 3.80
400 kron	\$ 1.70	10,000 kron	\$ 37.00
500 kron	\$ 2.10		

Glavni narodni ministerva za pošto in hrano v Jugoslaviji je sedaj moglo biti nakazoval svoje počitnice v bližini Four Courts, katero poslopije se pred kratkim zasedle neodvisne sile pod poveljstvom Rora O'Connorja.

Strelnjanje v revolverji v različnih delih mesta ponovi je postalo tako splošno, da imajo skoro isti učinek kot oblastvena prepoved hoditi po cestah po gotovi uli zvečer, kajti mir ljubeci meščani se umaknejo v svoje hiše že ob zgodnji večerni uri.

Belfast, Irsko, 21. aprila. — Danes zjutraj je bilo čuti močno streljanje v istočnem delu Belfasta. Nekateri posebni ulsterski orožniki, je bil prva žrtev dneva.

PAMETEN SKLEP.

Dublin, Irsko, 21. aprila. — Delavci po celi Irski nameravajo vprizoriti en dan trajajočo generalno stavko, da prisilijo tem potom nasprotujoče si politične stranke, da sklenejo mir ter skušajo uravnati nasprotstva brez uporabe nasilja.

Stari prebivalci v Thunderbolt na pravijo, da je živel kot mlad človek v Watervilet, N. Y.

POZOR POTNIKI!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line) odpluje iz New Yorka v Trst dne 14. junija

naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozi iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo petovalni kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo zadostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na: **FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt Street, New York**

BOGAT KONDUKTOR. Silka nam kaže konduktorja Pecblesa v Springfield, Mass., ki je pred kratkim podedoval štiri milijone dolarjev, pa se še vedno pravaža s karo in pobira od vsakega potnika po sedem centov.

DUBLIN POZORIŠČE VELIKIH IZGREDOV

Irsko republikansko četa zavrnila je poskus zavzetja barak in vojašnic. — Noč nasilja v mestu.

MRZLI VAL NA VZHODU DEŽELE

V gornjem delu države New York je padal sneg. — Tudi v mestu New York je padla temperatura.

PISMONOŠE NA DEŽELI V NOVI SLUŽBI.

Washington, D. C., 20. aprila. — Generalni poštni mojster Work je danes odobril uporabo službe pismonoš na deželi, da zbirajo podatke glede letine in druge štatistike, tikajoče se poljedelstva.

PROFESOR MAKSMOV O BEGU IZ RUSIJE.

Chicago, 20. aprila. — Profesor Aleksander Maksimov, ruska avtoriteta glede mikroskopske anatomije, je dospel večer s semkaj, da nastopi profesorju na tujaknem vseučilišču. Bil je v Petrogradu s svojo ženo in njeno sestro, ko so se boljševiki polastili vrhovne sile.

PERSHING JAHAL 128 MILJ.

Washington, D. C., 21. aprila. — General Pershing je bil danes zopet v svojem uradu v vojnem departmentu ter napravil na vse, ki so ga videli, vtis, da mu je jezica preko 128 milij v Virginiji hasnila. General se je napolnil v nedeljo z nekim pribičnikom iz Fairfax Court House, Va., ter je preživel prvo noč v Warrentonu in drugo pri Front Royal, Va., v hiši generalnega majorja Barneta mornariških čet Združenih držav. General se je vrnil preko Middleburga.

SPREJEM AMERIŠKEGA POSLANIKA V BERLINU

Zastopnik nemškega zunan. urada ga je pozdravil na kolodvoru. Sprejem demokratičen.

Berlin, Nemčija, 21. aprila. — Kdo se spomni na sprejem zadnjega ameriškega poslanika v Nemčiji pred vojno, Gerarda, kateremu se je izkazalo velike časti, če je moral zleteti s pešcem novega ameriškega poslanika Houghtona, ki je mokrišča in ponižen. — Njakih blestečih uniform, nikakih odličij, alč cilindrov visokih državnih uradnikov. Nekaj pa je moral vladat Eberta vendar stori. Spodni voz poslanika, ki je bil pripet na vlak iz Koblence, so v Potsdamu odpeli ter pripeli k posebni lokomotivi, ki je privela ta "posebni vlak" na stranski peron, daleč od šuma in trčaja glavnega perona.

K spominu se vsled tega prišli je uradniki poslanstva, pod vodstvom nadomestujočega poslovodje Pennoyerja, potem ko je poslaniki poslovodja Dressel že dan prej povsem neopazno zapustil Berlin. Nemški urad za zunanje zadeve je zastopal tajni svetnik von Gulich.

S svojim mehkim glasom je pozdravil novega poslanika na naslednji način: — V imenu nemške države ter njenega zunanega urada vas pozdravljam ter vam stavljam na razpolago pripomočke tega urada. Nadomestujoči zunanji minister pričakuje vašega obiska, kakorhiti tre se vam bo zdelo primerno.

Houghton je odgovoril z dobro izbranimi besedami ter rekel, da bo vnaprej obvestil zunanji urad o svojem prvem oficijelnem obisku.

Navzoč ni bil niti en nemški častnik ali fotograf. Razen enoroškega policista je bil postajni načelnik edini človek, ki je bil navzoč na peronu in ki je nataknil nase svojo najboljšo uniformo. Na čast dneva si je posadil na glavo tudi rdečo čepico ter si opasal bridko sabljo. To je bilo edino na zunanji blesteče znamenje ob priliki sprejema novega ameriškega poslanika v Berlinu.

Washingon, D. C., 20. aprila

Generalni poštni mojster Work je danes odobril uporabo službe pismonoš na deželi, da zbirajo podatke glede letine in druge štatistike, tikajoče se poljedelstva.

Chicago, 20. aprila

Profesor Aleksander Maksimov, ruska avtoriteta glede mikroskopske anatomije, je dospel večer s semkaj, da nastopi profesorju na tujaknem vseučilišču. Bil je v Petrogradu s svojo ženo in njeno sestro, ko so se boljševiki polastili vrhovne sile.

Washington, D. C., 21. aprila

General Pershing je bil danes zopet v svojem uradu v vojnem departmentu ter napravil na vse, ki so ga videli, vtis, da mu je jezica preko 128 milij v Virginiji hasnila. General se je napolnil v nedeljo z nekim pribičnikom iz Fairfax Court House, Va., ter je preživel prvo noč v Warrentonu in drugo pri Front Royal, Va., v hiši generalnega majorja Barneta mornariških čet Združenih držav. General se je vrnil preko Middleburga.

KAJ ZAHTEVAJO RUSI?

ODPOSLANCI SOVJETSKE RUSIJE ZAHTEVAJO DE JURE PRIZNANJE TER FINANČNO POMOČ. — RUSIJA JE PRIPRAVLJENA ODREČI SE ODŠKODNINI TER VRNITI ZAPLENJENO LASTNINO. — NEMCI SO SE UKLONILI.

Genova, Italija, 21. aprila. — Če se bo dovolilo Rusom de jure priznanje ter finančno pomoč, — kot ugotavljajo v svojem odgovoru, katerega so predložili danes priznati vojne in, predvojne dolge. Rusi se morajo odreči svojih protizahtevam ter vrniti uporabo nacionalizirane lastnine bivšim lastnikom ali pa zadostiti zahtevam inozemcev v slučajih, v katerih bi se te lastnine ne mogle vrniti.

Nemški odgovor na zavezniški ultimatum sprejema pogoje, da se nemške delegacije izključi od sovedežbe pri nadaljnjih razpravah glede ruskega vprašanja na genovski konferenci. Zavezniki pa so dovolili, da sme rusko-nemška pogodba, kot sklenjena v Rapallo, še nadalje obstajati. (Moč iste bi nadeb obstojati tudi brez zavezniške "sovedežbe"). Opondba.

Odredilo se je vse potrebno, da se izroči poslanec danes opoldne italijanskemu ministrskemu predsedniku Facti, kot predsedniku konferenci ter tudi prvemu, ki je podpiral protest, katerega so dobili Nemci v roke.

Nemška poslanica je daljša kot pa ona zavezniškove, ter se pričinja z izrazom mučnega presenečenja nad protestom, katerega se je poslovalo nemškemu delegatom, kateri protest se smatra povsem nezastojnim. Poslanica ponavlja nato, kar je dr. Rathenau, nemški zunanji minister že več kot ob eni priliki izjavil, — da so namreč pogajanja za sklenitev nemško-ruske pogodbe že davno pričeli, da so vedele vse zavezniške vlade, da se ta pogajanja vrše in da s obila pred kratkim prekinjena, ker se je morala Nemčija pripraviti na konferenco.

Izključenje Nemčije od pogajanj z Rusijo, ki se vrše v Vila Alberta, pa je ustvarilo pri nemški delegaciji utis, da skušajo zavezniški skleniti dogovore s sovjetsko vlado brez sovedežbe — Nemčije in mogoče na škodo Nemčije.

Ob gotovem trenutku, mogoče vsled nesporazuma, je dobila nemška delegacija utis, da nečjejo skleniti zavezniški dogovora z Rusi. Vsled tega se je rusko-nemška pogajanja obnovilo in posledica tega je bila, da se je na velikonočno nedeljo podpisalo pogodbo v Rapallo.

Poslanica pravi, da je nemška delegacija prepričana, da pogodba ne krši duha konferenci in da nasprotno pospešuje uveljavljenje končnega cilja konferenci. — Namreč pomirjenja sveta ter rekonstrukcije Evrope.

25.000 DRUŽIN V ŠOTORIH.

Chicago, Ill., 21. aprila. — 25.000 čikaških družin bo živel v torek poletja v šotoriških, katere bodo postavili v gozdovih, nahajajočih se v bližini mesta, da na ta način protestirajo proti visokim najemninam. Vsi tozadevni načrti so že izgotovljeni ter se glasi, da bo stalo družino le 90 dolarjev, da živi preko poletja v takim šotorišču.

Chicago, Ill., 21. aprila

Generalni poštni mojster Work je danes odobril uporabo službe pismonoš na deželi, da zbirajo podatke glede letine in druge štatistike, tikajoče se poljedelstva.

Washington, D. C., 21. aprila

General Pershing je bil danes zopet v svojem uradu v vojnem departmentu ter napravil na vse, ki so ga videli, vtis, da mu je jezica preko 128 milij v Virginiji hasnila. General se je napolnil v nedeljo z nekim pribičnikom iz Fairfax Court House, Va., ter je preživel prvo noč v Warrentonu in drugo pri Front Royal, Va., v hiši generalnega majorja Barneta mornariških čet Združenih držav. General se je vrnil preko Middleburga.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

si je glede vprašanj, odgovarjaljočim onim, ki so že uravnana med Nemčijo in Rusijo, le v slučaju, da bi se jo direktno napsrilo za to, —

Zakasnitev izročitve poslanice je bilo v glavnem pripisovati razlikam v mnenju med Nemci samimi glede najboljšega stališča, katero naj bi se zavzelo, kajti nekateri so se bali odmeva v francoskem taboru, kajti Francozi so se držali tekom celega dogodka strogo na strani. Iz ugotovila Lloyd Georgea pred žurnalisti na večeršnjem sestanku v kraljevski palači, pa je bilo razvidno, da je ostalimi zavezniški.

Prva komisija je bila sklicana danes zjutraj na posvetovanje, da razpravlja o ruskem odgovoru na načrt, katerega so sestavili zavezniški izvedenci glede rekonstrukcije Rusije.

Objavilo se je, da bo dospel jutri v Genovo italijanski kralj Viktor Emanuel in sicer na krovu bojne ladje Conte di Cavour, da postne konferenco. Sprejel bo oblasti v palači prefekta ter privedil nato banket na krovu bojne ladje Dante Alighieri, h kateremu banketu so bile povabljene vse delegacije.

Ni se znano, če so Rusi sprejeli povabilo na banket, kajti s tem je bil ustvajan značaj kaj delikaten položaj.

"MOŽ SKRIVNOSTI" UMRJ. V SAVANNAH.

Savannah, Ga., 21. aprila. — Tukač je umrl Julius Romaine, ki je bil splošno znan kot "mož skrivnosti". Njegovo truplo se nahaja v napravi nekoga tukajšnjega pogrebника v upanju, da bo novica o njegovi smrti vzbudila kak odmev in da ga bo mogoče identificirati ter pojasniti njegovo skrivnost, katero je znal tliko časa tako skrbno varovati.

Romaine se je pojavil v Thunderbolt, nekako štiri mije od tukač, pred približno petindvajsetimi leti. Iz svoje preteklosti je prinesel s seboj le svoje ime ter ni bilo nikdar znano, če je to njegovo pravo ime. Vsak podeljek od tedaj naprej pa do svoje smrti je prišel na poštni urad v Savannah, kjer je dobil eno pismo.

Nikdar ni povedal, odkod prihajajo ta pisma in kdo mu jih piše, in vedno je skrbel za to, da jih ne uniči. Nihče se ne spomnja, da bi kedaj omenil svojo preteklost, svojo družino ali pa svoj prejšnji dom in skrbno se je izognil vsem tozadevnim vprašanjem. Stari prebivalci v Thunderbolt na pravijo, da je živel kot mlad človek v Watervilet, N. Y.

POZOR POTNIKI!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line) odpluje iz New Yorka v Trst dne 14. junija

naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozi iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo petovalni kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo zadostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na: **FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt Street, New York**

(Advertisement)

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklcan, 20. maja pa bo odplul v Trst parnik "President Wilson". III. razred do Trsta \$102.50; II. razred \$160.00 in \$5.00 vojnega davka. Vsa pojasnila daje tvrdka — **Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.**

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNİK V ZDR. DRŽAVAH.

Požigalec.

FRANCOŠKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Z "Glas Naroda" prevel O. P.

92 (Nadaljevanje.)

Mlada gospodična ni sanjala, gospod. Tudi jaz sem čula strela. Jaz sem ravno odprla vrata svoje sobe, da vidim, kaj se godi, ko sem videla madamo hitro potopejo po stopnicah navzdol.

O, o tem ne dvomim, — je rekel zdravnik z najbolj brezbriznim glasom, ki ga je mogel hliniti. — Te okoliščine so brez pomena.

Mala deklica pa je hotela na vsak način završiti svojo povest. — Ko je namre odšla, — je nadaljevala, — sem se prestrašila ter se dvignila na postelji, da prislušnjem. Kmalu sem čula šum, katerega nisem poznala. — pokanje lesa in nato krinke iz daljave. Še bolj sem se prestrašila, skočila iz postelje ter pohitela proti vratom. Skoro bi padla, tak oblak dima in isker se je zagnal vame. Kljub temu pa nisem izgubila svoje glave. Zbudila sem svojo mlajšo sestro ter skušala priti do stopnic, ke je pihotal noter Kokolej, kot norec ter naju obo odnese.

Marta, — je bilo čuti neki glas iz hiše. — Marta, Deklice je prekinila svojo povest ter rekla:

— Manu me kliče.

Prisklonila se je ter rekla:

— Z Bogom, gospodje.

Marta je izginila. Dr. Sejnbo in Folgat pa sta še vedno stala kot prikovana na istem mestu ter se ozirala drug v drugega v skrajnem presenečenju.

Nobenega opravka nimava več tukaj, — je rekel Folgat. — Pojdiva nazaj in sicer hitro. Mogoče čakajo zame. Vi morate južnati z menoj.

Odšla sta zelo poparjena ter tako potrta od svojega poraza, da sta pozabila vprašati pozdrave ljudi na cesti. To je bila okoliščina, katero so skrbno zaznavali številni opazovalci.

Ko je despet doktor domov, je rekel svojemu služabniku: — Ta gospod bo južinal z menoj. Daj nama steklenico vina.

Ko je spremlil odvetnika v svojo študijsko sobo, je rekel:

— No, kaj mislite o svojem doživljanju?

Gospod Folgat je izvedel popolnoma iz sebe.

— Jaz ne morem razumeti tega, — je zamrmral.

— Ali je mogoče grofica ravnila otroka, da naj pove to, kar je povedal nama?

— Ne.

— Ali pa governanta?

— Še manj. Ženska takega značaja ne zaupa nikomur. Ona se bori ter zmaga ali pa podleže sama.

— Potem sta nama otek in governanta povedal resnico?

— O tem sem trdno prepričan.

— Tudi jaz. Potem nima nobenega deleža pri umoru njenega moža?

— Žalimog.

Folgat ni zapazil, da je sprejel dr. Sejnbo ta "žatrog" z izrazom velikega zmagoslavja. Snel je svoja očala, jih pričel brisati z veliko inemo ter rekel:

— Če je grofica nedolžna, mora biti Žak kriv, kaj ne? Žak nas je moral varati vse?

Folgat pa je zmajal z glavo.

— Prosim vas, doktor, ne silite vame ravno sedaj. Dajte mi časa, da zberem svoje misli. Jaz sem ves zmeden od teh številnih ugibanj. Ne, jaz sem prepričan, da nam ni povedal gospod de Boaskoran niti kako laži ali neumnice in da je bila grofica v resnici njegova ljubica. Jaz, on nas ni varal. V noči zločina je imel v resnici sestanek z grofico. Ali ni Marta povedala, da je šla njena mati ven? Kam drugam je mogla iti, razven na sestenek z Boaskoranom?

Prenehaj je za trenutek.

— Le naprej, — je rekel zdravnik, — ni se vam treba bati mene.

— Mogoče je, da je posegla usoda vmes, potem ko je grofica zapustila de Boaskorana. Žak nam je povedal, kako so listi, katere je sezgal naenkrat vzplameli in sicer tako močno, da se je prestrašil. Ali ni mogoče, da je kak kos zanetil kup slame? Sami posebi lahko sodite. Ravno ko je hotel zapustiti prostor, je videl Žak pričetek požara. Hitel je gasti, a njegovi naprosi so bili neuspešni, kajti požar se je širil. Osvetlil je celo pročelje gradu. V tem trenutku je prišel ven grof Klodijev. Žak je mislil, da se ga je opazovalo in zasačilo. Spoznal je, da sta njegovo življenje in njegova sreča uničena. Izgubil je glavo, pomiril, ustrelil ter takoj potegnil. Na ta način se lahko počni, zakaj je zgrešil grofa in tudi cejestvo, ki izključuje idejo prenajenega umora, da je bila puška nabita z malim sekaneem.

— Moj Bog, — je vzklnil zdravnik.

— Kaj je?

— Pazite, da nikdar ne ponovite tega. Donneva, kateri dajete izraza, je tako strašna vrjetna, da jo to vskeđe smatrat za živo resnico, kakor hitro je bo čul.

— Resnico? Potem mislite, da se motim?

— Na vsak način.

Zdravnik si je zopet nataknil očala ter nadaljeval:

— Nikdar bi ne mogel priznati, da bi grofica streljala na svojega moža. Sedaj vidim, da sem imel prav. Ona ni izvršila zločina direktno, pač pa indirektno...

— Oho.

— Ne bila bi prva ženska, ki je storila kaj takega. Jaz si predstavljam celo stvar takole: — Grofica se je odločila ter napravila svoj načrt še predno se je sestala z Žakom. Morilec je bil že na svojem mestu. Če bi se ji posrečilo pregovoriti Žaka, bi morilec odložil svoje orožje ter šel spat. Ker pa ni mogla pregovoriti Žaka, je dala znamenje, kakor je bil požar zaneten ter gof obstreljen.

Ni izgledalo kot da bi bil mladi odvetnik popolnoma prepričan.

— V takem slučaju bi se lahko govorilo o premišljenem atentatu. — je ugovarjal. — Kako pa to, da je bila puška nabasana z drobnim zrnjem?

— Sokrivese grofice ni imel toliko pameti, da bi vedel boljše. Čopraj je dobro vedel, kam meri zdravnik, je odvetnik vendar vzrotil:

— Kaj — je rekel, — vendno ta Kokolej?

Dr. Sejnbo si je s prstom potikal pa glavi ter rekel:

(Dajte prihodnj.)

Iz Albanije.

O sedanjem stanju Miriditije, severno-albanske katoliške republike, je izvedel dopisnik ljubljanskega "Slovenca" sledeče:

Položaj je proti jeseni leta 1921 v toliko popolnoma spremenjen, ker se sedaj Miriditi in sosedna hribovska plemena (Malisori in drugi) mirni, ves estali del Albanije pa v plamenu. Po divjanju v novembru prošlega leta so turške čete tiranske vlade morale izprazniti Miriditijo, ko je le-ta odločno protestirala pri pariški veleposlaniški konferenci, pri centralni antanti, pri društvu narodov in končno pri papežu. Petsto hiš, to je večji del vseh hiš v pokrajini je pogorelo, večina čred pokončanih in mnogo njiv upuostišenih. — Toda glavno je, da je moral sovražnik zapustiti ozemlje Miriditov in pri tem izgubil mnogo ljudi v bojih, dočim so Miriditi, opirajoč se na izredne ugodnosti svoje zemlje, vodli obrambo skoro brez vseh izgub. Z neuklonjeno voljo se je vrnil narodič od 30.000 duš k svojemu skromnemu delu — ovejemu pastirstvu in majhnemu kmetovanju. Trdneje odločen nego kadarkoli, da ohrani svobodo svoje grude.

Na jugu se je vršil prevrat za prevratom; strmoglavili so staro začasno vlado, nositeljice kraljevske vladi; njeni sturje člani so izgnani ali pobegli: Aëif Paša Elbasani baje v Trst, Avdibeg Top-tani na Dunaj, Or Turudhi se nahaja v Dubrovniku in skof Bumci v Italiji.

Zavladala je čista muslimanska struja; nad 1000 turških častnikov straši po nesrečni deželi. A niti med seboj niso ti fanatiki bili sposobni ustanoviti reda; danes je na krmlju četrti ali peti "vlada", od jeseni smo; in stičje najslabnejši poglavarji turških band vodijo krvav upor proti Tirani: Rameuri, Elez Jusuf, Halid Dneš in Hasan-bez Pristina. O njihovih pohodih, ki so prodrli deloma do vrat Elbasana, smo čuli v zadnjih dneh. Točnih vesti ni; zveza med Skadrom in Tirano je prekinjena že več tednov; izgleda pa posebno po poročilih italijanskih listov, da vlada neke vrste vojaška diktatura. Italijanske čete so vsesokor še v Skadru; imajo v Dračju in Tirani najbrž tudi še garnizije.

Značilno je stališče Angležev v teh konfliktnih; najodločnejši protivniki obupnih prošelj severnoalbanske delegacije v Ženevi so bili Lord Robert Cecil ter general Fisher; v Skadru pa deluje general Philipps (angleška posadka šteje tam kakih sto mož) z vso verno za italijanske in turške interese.

Zakaj to stališče Italijanov in Angležev ravno proti severni Albaniji? Iz gospodarskih razlogov.

Miriditija poseduje ogromno lesno bogastvo, ki je od pamti ve-ka skoraj nedotaknjeno. To diši Italijanom; a tudi neceniljivi zakladi volne, kamenenega olja, nafte, zlata, srebra in železa bi pravdično pristojali Italiji in — italijanskim dolgovec. Tudi ribolov je znamenit v Miriditiji; skadsko jezero ima obilo plemenitih rib; in ljubka povest o laškem ribiškem društvu, ki je zmagoslavno izvojevalo koncesijo na ohridskem jezeru, je znana. Potem je v Miriditiji doma dragocena rastlina "sumah", ki vsebuje rumenkasto bojo, vevlačno za industrijske svrhe. Tudi ta "sumaceo" je Italijanom sila všeč. Od decembra 1921 sem se pa pritožujejo vedno češče italijanski listi nad nenastljivimi Angleži ki, da izvijajo eksploatacijo za eksploatacijo, koncesijo za koncesijo.

Skoraj nemogoče je prerokovati, kako se utegne ta kaos razvijati. Neprijetno dejstvo za enkrat je, da so v naših jugozapadnih krajih neznosne razmere; tri četrtine prebivalstva do zob oborožene in sto tujnih in poltujnih vplivov na delu, da bi nam izpodkopalila. Bolgarski komite paktrajajo s Turki proti jugoslovanski meji, a lire in šterlingi veselo zvenketajo po južni Albaniji.

o ekscesarju Karolu.

Ekscesar Karel je mrtev, v dvojnem pomenu besede mrtev, — kot oseba in kot personifikacija upov vseh tistih, ki so sanjali o restavraciji halbsburške monarhije v katerikoli novi obliki. Umril je kot pregnanec; po lastni krivdi v mestu Funchal na portugalskem otoku Madejri. Kljub izredno milemu podnebnju je podlegel pljučnici kot posledici španske bolezni.

Ekscesar Karel se je rodil 17. avgusta 1887 in je. Se ne 30 let star, zasedel avstrijski prestol dne 21. novembra leta 1916. Na dunajskem dvoru se je dolgo časa vršila silna, pa širši javnosti prikrita borba za prestolonasledstvo med dvema strankama, kojih ena je bila za nadvojvodo Franca Ferdinanda, močnejša pa za Karla. Tragična smrt Franca Ferdinanda, ki so jo na Dunaju slutili in so bili ed srbske vlade na nevarnost pravčasno opozorjeni, je odločila znaço Karlovi struji. Pravijo, da je bil cesar Karel osebno dober človek, toda kot vladar svoji nalogi ni bil kos. Bil je ujetnik svoje slabotne okolice in grofa Czernina, ki je bil vsenemško orijentiran Omahoval je semintja in končno podlegel pangermanski struji, s katero se nikdar ni spustil v resen boj. Ko je Avstrija dozorela, so se dvignili tlačeni narodi in rekli enkrat za vselej: Z Bogom! — Po prevratu je zbežal Karel z rodbino v Švicco, kjer so se nahajali razni ogrski in avstrijski fevdalci, ki se v duha časa niso mogli živeti in so ga zavajali, da zasede zopet ogrski prestol. Dvakrat je poizkusil svoje srečo in brez vsake potrebe razburjal narode in države. Druga njegova ekspediciija, ki jo je podzvel z aeroplanom zano s svojo ženo Zito, je povzročila celo mobilizacijo Českoslovaške in Jugoslavije. Po ponesrečenju pušč se ni smel več vrniti v Švicco in je bil odpeljan na Madejro, kakor svoj čas Napoleon na otok Sv. Helena. Tam mu je pristriгла nit življenja smrt v zgodnji moški dobi, v 34. letu starosti. Zabil je mir, ki mu na tem svetu ni bil usojen.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York GENERALNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE in vseh njenih podružnic. JUGOSLAVIJA: Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovi, Jela, Korcula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovic, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb. ITALIJA: Vrocl. Opazija, Zadar. NEMSKA AVSTRILIJA: Dunaj. IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeko v kromah, brez in denarnih, plačljivo na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah. PREDAJAM? parobrodne in selcniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgoraj bretanje parobrodov) Kadar ste na poti v stare države in v nahajate v New Yorku, so vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vroditve vaših denarnih zadet pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez odra na to, ako kupite parobrodni listek prvi nas ali ste ga morda kupili drugje. Zajemalci so nam pri Jadranski banki izsredno ugodni pogoj, ki bodo veliko koristili za vse one, ki so se ali se bodo podučovali naše banke. Frank Sakser State Bank

SVET IZ URUGUAYA IN POGODBA S SOVJETI

Montevideo, Uruguay, 19. apr. Narodni administraciji svet, čna izmed izvrševalnih panog vlade, razpravlja o trgovski pogodbi z Rusijo, katero je pred kratkim predlagal Leonid Krasin, sovjetski trgovinski minister, uruguay-skemu poslaniku v Berlinu.

Svet je sklenil, da mora predsednik republike, Brum, najprvo določiti politični status med republiko in sovjetsko Rusijo, predno more razmišljati o trgovski pogodbi, kajti vlada republike ni usodaj še priznala ruske sovjetske republike.

ADVERTISEMENTS. Iščem svojega bratrance LORENTA FRANK iz vasi Gaberk št. 10, pošta Obrov, Ist. Pred leti je bival nekje v Ohio. Ako kdo izmed cenjenih rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen. Ako pa sam čita te vrstice, prosim, da se mi zglasi, ker sem pred kratkim prišel iz starega kraja, mu imam marsikaj sporočiti. — John Frink, 509 N. Water St., Sheboygan, Wis. (21-22-4)

NAZANILLO. Koncem tega meseca se podam na potovanje proti vzhodu in obiskal bom vse rojake, ki so lansko jesen naročili od mene kalifornijsko grozdje, da se osebno spoznamo in domenimo glede bodoče kupčije. V slučaju, da pa še kdo drugi izmed rojakov, ki kupijo celo karo grozdja, želi, da ga obiščem, naj mi piše in jaz mu bom poročal, kdaj ga bom obiskal. Moje geslo je bilo in bo, da svoje odjemalce zadovoljno postrežem. Se priporočam vsem. Walter Predovich, 117 W. Pitkin St., Pueblo, Colo.

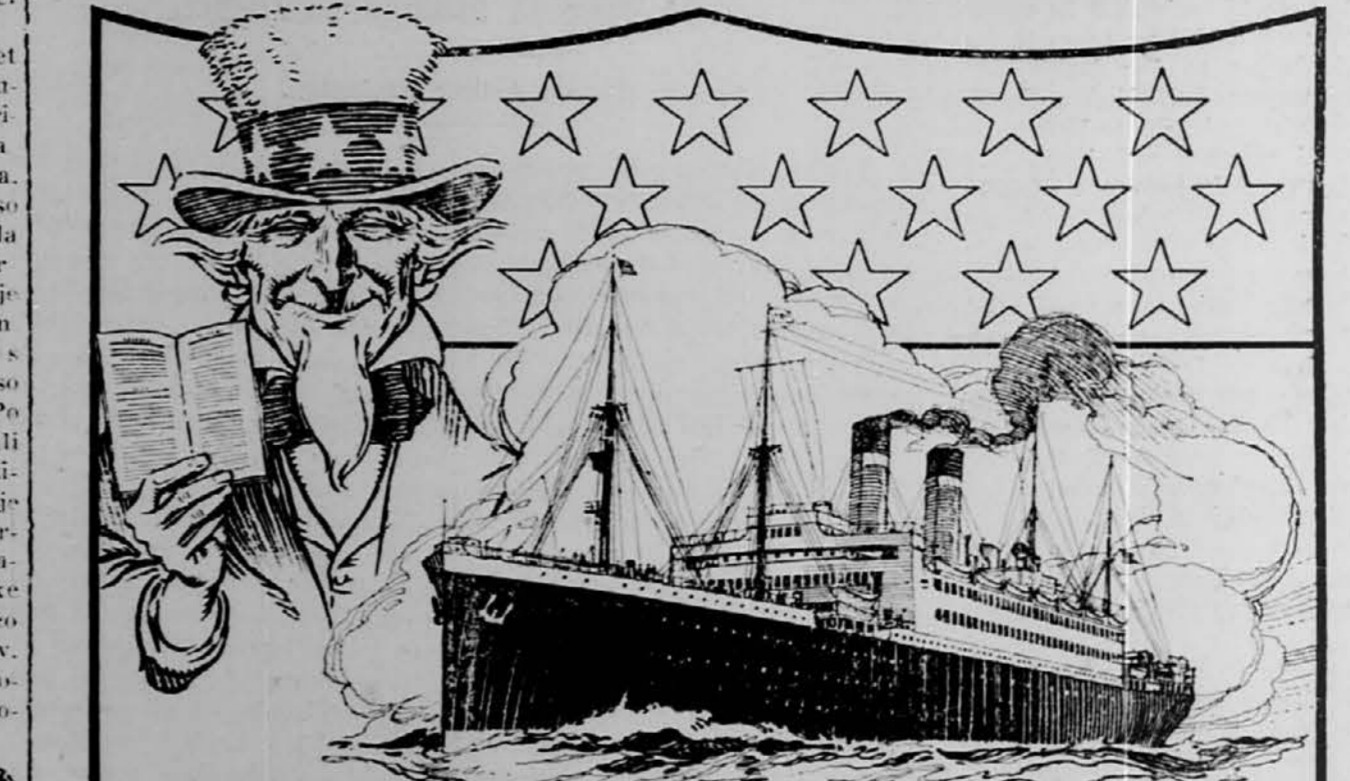
O POTOVANJU. Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Zedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje meseca v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prosto. Frank Sakser State Bank

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV Kdaj približno odplujejo iz New Yorka.

Table with columns for destination (e.g., MAURETANIA, ARABIC, MANCHURIA), date, and departure location (e.g., Cherbourg, Genoa). It lists various shipping lines and their schedules.

COSULICH LINE - Naravnost v Jugoslavijo. ZNANI PARNIKI. IZBORNE UGODNOSTI. Ne imjte brezpotnih strokov in zamude. PHELPS BROS. & CO., Generalni Agenti. ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Stric Sam vam bo privedel ljubljene preko morja. Pišite po brezplačno knjižico in navodila glede potovanja. STRIC SAM bo skrbel za vaše drage na njihovem potovanju preko morja. Njegove krasne ladje pod ravnateljstvom U. S. Lines nudijo izborno službo, ki pomenja novo razdobje v prekoceanskem potovanju. Če hočete, stopite v urad kateregakoli agenta U. S. Lines ter plačajte za potovanje svojih dragih takoj pri svojih vratih. Vsako ime svojega potovanja bodo pod skrbnim očesom Strica Sama. Pišite danes po knjižico, ki vam pove, kar morate vedeti glede potovanja in glede parnikov United States Lines. Če greste to leto sami v stari kraj, zagotovo potujete pod pokroviteljstvom Strica Sama na U. S. Lines. Pišite danes po brezplačno knjižico. Na vsakem parniku U. S. Lines je tablica. Za bolniko zdravnik pri rokah. Godba je prearabljena za razveseljevanje vseh. Tam so kadilnice tretjega razreda za moške, počivališča za ženske in družinski prostori, kjer se sestajajo. Vse je storjeno za zadovoljstvo in udobnost VSEH potnikov. Stric Sam naj vam privede vaše drage sem. On vam je ugodno omogočil, da nimate za njihovo pot, ugodno zanje za registriranje, predno odpotujejo. Pošijite kupon danes. U. S. SHIPPING BOARD Passenger Dept. 557 DZ 45 Broadway, New York